Lietas Nr. C73263521
Lietas arhīva Nr. C-2635-21/40
ECLI:LV:ZRT:2021:0921.C73263521.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2021.gada 21.septembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnese N. Zavadska,
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Intrum Latvia" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 28.decembrī prasītāja SIA „Intrum Latvia" cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr. 61 „Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai aizdevuma summas parādu 2836,82 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 1113,16 *euro*, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 28,50 *euro*, līgumsodu 35,56 *euro*, likumiskos procentus 648,66 *euro*, parāda piedziņas izdevumus 17 *euro*, valsts nodevu 421,83 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 *euro*, kā arī apstiprināt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātā parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] 2015.gada 24.februārī Bigbank AS Latvijas filiāle ar atbildētāju noslēdza aizdevuma līgumu Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 3050 *euro*. Savukārt atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no aizdevuma līguma izrietošos maksājumus saskaņā ar maksājuma grafikā noteikto kārtību.

[1.2] Ievērojot to, ka atbildētājs neveica aizdevuma un citu no aizdevuma līguma izrietošo maksājumu atmaksu un maksājumu kavējums pārsniedza 30 dienas, Bigbank AS Latvijas filiāle vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma ar 2017.gada 21.februāri un pieprasīja tūlītēju parāda atmaksu.

[1.3] 2018.gada 29.maijā prasītāja ar Bigbank AS Latvijas filiāli noslēdza cesijas līgumu, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus ne tiesas noteiktajā termiņā, ne arī vēlāk tiesā nav sniedzis.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2021.gada 19.februāra lēmumu noteikts lietas izskatīšanas datums tiesas sēdē 2021.gada 21.septembrī plkst.11.30.

2021.gada 5.jūlijā, pamatojoties uz Covid – 19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, nolemts civillietu skatīt rakstveida procesā 2021.gada 21.septembrī, vienlaikus norādot, ka civillietu skatīs tiesnese N. Zavadska, nosakot lietas dalībniekiem termiņu noraidījuma pieteikšanai, paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai tiesā līdz 2021.gada 5.augustam.

Pusēm par lietas izskatīšanas vietu un laiku, noraidījuma pieteikšanu tiesnesei paziņots 2021.gada 5.jūlijā, nosūtot tiesas paziņojumu prasītājai uz elektroniskā pasta adresi, savukārt atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi.

[3.1] Lietas dalībnieku papildus paskaidrojumi noteiktajā termiņā tiesā nav iesniegti, iebildumi nav celti, lūgumi nav pieteikti.

[3.2] Lietas dalībnieki noraidījumu tiesnesei nav pieteikuši.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] No lietas materiāliem redzams, ka 2015.gada 24.februārī starp Bigbank AS Latvijas filiāli, kā aizdevēju un /pers. A/, kā aizņēmēju, noslēgts aizdevuma līgums Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 3050 *euro*, noteikts līguma darbības termiņš – 2020.gada 16.marts, ar gada procentu likmi 48%. Tāpat līgumā noteikta ikmēneša administrēšanas maksa 2,85 *euro* mēnesī un maksa 138 *euro* par līguma noformēšanu, kas tiek ieturēta no izsniedzamās aizdevuma summas *(lietas 11.-13.lapa)*.

„Swedbank" AS maksājuma uzdevums Nr. 167239 apstiprina, ka atbildētājs saņēmis piešķirto aizdevuma summu *(lietas 16.lapa)*.

[5.1] 2017.gada 21.februārī Bigbank AS Latvijas filiāle nosūtīja atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.punktu, norādot informāciju par parāda apmēru uz atkāpšanas dienu *(lietas 22.lapa)*.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.1.apakšpunktā noteikts, ka aizdevējs ir tiesīgs pirms termiņa vienpusēji atkāpties no Līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no aizņēmēja gadījumā, ja aizņēmējs ir nokavējis no Līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi vairāk kā 30 dienas [..].

No lietā pievienotā parāda aprēķina *(lietas 10.lapa)* izriet, ka atbildētājs pieļāvis līguma pārkāpumu un nav veicis ikmēneša maksājumus saskaņā ar maksājuma grafikā noteikto kārtību, līdz ar ko prasītāja pamatoti izmantojusi līguma vispārīgo noteikumu 2.punktā pielīgto tiesību par vienpusēju atkāpšanos no līguma, pieprasot atbildētājam atmaksāt parādu pilnā apmērā *(Civillikuma 1589.pants)*.

[5.2] 2018.gada 29.maijā starp Bigbank AS Latvijas filiāli, kā cedentu un SIA „Intrum Latvia", kā cesionāru, noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītājai cedētas cedenta prasījuma tiesības pret /pers. A/, kas izriet no 2015.gada 24.februāra aizdevuma līguma Nr. /numurs/ *(lietas 18., 19.lapa)*. 2018.gada 18.jūnijā atbildētājam paziņots par kreditora maiņu *(lietas 20.lapa)*.

Civillikuma 1801.pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt

citam un izlietot to pret parādnieku.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, kā arī lietā nav pierādījumi tam, ka tas būtu apstrīdēts. Tādējādi SIA „Intrum Latvia" ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt aizdevuma summas parādu 2836,82 *euro* un aizdevuma līguma administrēšanas maksu 28,50 *euro*.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

[6.1] Atbildētājam saskaņā ar aizdevuma līgumu bija pienākums maksāt aizdevuma ikmēneša maksājumus kopā ar procentiem par aizdevuma lietošanu un administrēšanas maksu saskaņā ar līgumā noteikto atmaksas kārtību (grafiku). Aizdevuma līguma pamatnoteikumos noteikts, ka aizņēmējs maksā aizdevējam aizdevuma līguma ikmēneša administrēšanas maksu 2,85 *euro*.

Atbildētājs, slēdzot aizdevuma līgumu, ar tā nosacījumiem iepazinies un apņēmies tos pildīt, ko apliecinājis ar savu parakstu.

No parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs savas no aizdevuma līguma izrietošās saistības pienācīgi nav pildījis, neveicot ikmēneša maksājumus atbilstoši līgumā pielīgtajiem termiņiem un apmēriem, kā rezultātā atbildētājam izveidojies neizpildīto saistību apmērs 2836,82 *euro* un aizdevuma administrēšanas maksa 28,50 *euro* par laiku no 2016.gada 16.aprīļa līdz 2017.gada 21.februārim *(lietas 10.lapa)*.

Atbildētājam par parāda esību un nepieciešamību to samaksāt paziņots 2017.gada 21.februārī un 2018.gada 28.jūlijā, ko apstiprina lietā iesniegtais paziņojums un brīdinājums *(lietas 21., 22.lapa)*.

No lietas materiāliem secināms, ka arī pēc brīdinājumu nosūtīšanas atbildētājs parāda esību nav apstrīdējis, nav lūdzis noslēgt vienošanos par parāda atmaksu pakāpeniski un parāda samaksa nav veikta.

[6.2] Ievērojot to, ka atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likumā paredzētās tiesības, proti, nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus par prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī atbilstoši Civillikuma 1838.pantam nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams aizdevuma summas parāds 2836,82 *euro* un aizdevuma līguma administrēšanas maksa 28,50 *euro* par laiku no 2016.gada 16.aprīļa līdz 2017.gada 21.februārim.

[7] Prasītāja lūdz piedzīt aizdevuma lietošanas procentus 1113,16 *euro* par laiku no 2016.gada 16.marta līdz 2017.gada 21.februārim.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.

Savukārt Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem ir dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

[7.1] Aizdevuma līguma pamatnoteikumos noteikts, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumā noteiktos aizdevuma procentus. Tiesa konstatē, ka aizdevuma līgumā puses vienojušās par procentu likmi 48% gadā.

Tādējādi tiesa secina, ka puses pielīgušas procentu maksājumu par aizdevuma izmantošanu, kas dod prasītājai tiesības prasīt aizdevuma lietošanas procentu piedziņu par līguma darbības periodu.

No lietā esošā parāda aprēķina redzams, ka aprēķinātie un nesamaksātie aizdevuma lietošanas procenti par laiku no 2016.gada 16.marta līdz 2017.gada 21.februārim ir 1113,16 *euro (lietas 10.lapa)*. Aizdevuma lietošanas procenti aprēķināti līdz brīdim, kad aizdevējs vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītāja tiesīgi norādījusi periodu par kuru procenti aprēķināti.

[7.2] Tiesai nav iesniegtas ziņas, kas dotu pamatu apšaubīt veiktā aprēķina pamatotību – atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas veikto aprēķinu atbilstību līguma noteikumiem, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, kas dotu pamatu atzīt, ka procentu maksājumi veikti līgumā noteiktajā kārtībā, līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu 1113,16 *euro* par laiku no 2016.gada 16.marta līdz 2017.gada 21.februārim.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu 35,56 *euro*.

Civillikuma 1716.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

[8.1] Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1.apakšpunktā noteikts, ka no līguma izrietošo maksājumu kavējumu gadījumā, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

No lietas materiālos esošā parāda aprēķina izriet, ka par maksājumu kavējumiem atbildētājam aprēķināts līgumsods 35,56 *euro* par laiku no 2016.gada 17.maija līdz 2017.gada 21.februārim *(lietas 10.lapa)*.

[8.2] Tiesas ieskatā ar lietas materiāliem pierādīts, ka atbildētājs savu pienākumu nav izpildījis, proti, nav veicis līguma maksājumu grafikā noteiktos maksājumus, līdz ar to atbildētājam pamatoti un atbilstoši līguma nosacījumiem piemērots līgumsods.

Tiesa, vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, atzīst, ka tas ir samērīgs ar galveno saistību apmēru un atbilst vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem. Lietā nav konstatējama prasītājas negodprātīga un atbildētāja tiesību aizskaroša rīcība, līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams līgumsods 35,56 *euro* apmērā.

[9] Prasītāja lūdz piedzīt likumiskos procentus 648,66 *euro* apmērā par laiku no 2017.gada 22.februāra līdz 2020.gada 14.decembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Savukārt Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

[9.1] No lietas materiāliem konstatēts atbildētāja pieļautais saistību izpildes kavējums, kas dod pamatu prasītājai lūgt piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus, kas aprēķināti pēc vienpusējas atkāpšanās no aizdevuma līguma līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai.

[9.2] Atbildētājs nav apstrīdējis prasībā ietverto likumisko nokavējuma procentu parāda aprēķinu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu samaksas faktu, līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 648,66 *euro* par laiku no 2017.gada 22.februāra līdz 2020.gada 14.decembrim.

[10] Prasītāja lūdz piedzīt parāda piedziņas izdevumus 17 *euro*.

Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.panta pirmo un otro daļu parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus un parāda atgūšanas izdevumiem jābūt samērīgiem un objektīvi pamatotiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumiem Nr. 61 „Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un

izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktam, parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst ne vairāk kā septiņiem *euro* par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam un ne vairāk kā 10 *euro* par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām.

[10.1] No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājam 2017.gada 21.februārī nosūtīts paziņojums un 2018.gada 28.jūlijā nosūtīts brīdinājums *(lietas 21., 22.lapa)*. Savukārt no prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja vairākkārt telefoniski informējusi atbildētāju par nenokārtotajām saistībām.

[10.2] Ievērojot iepriekš minēto un to, ka lietā nepastāv strīds par parāda esamību, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami parāda atgūšanas izdevumi 17 *euro*.

[11] Prasītāja lūdz apstiprināt tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no neapmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai ir atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus sešus procentus no simta gadā no pamatparāda summas, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[12] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ievērojot to, ka tiesa atzinusi prasību par pamatotu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 421,83 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*, kopā 427,20 *euro (lietas 6., 7., 8.lapa)*.

[13] Prasītāja lūdz piedzīt ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 *euro* apmērā.

Civilprocesa likums neparedz tiesas izdevumus, kas radušies vienā civilprocesā, piedzīt citā civilprocesā, ievērojot, ka jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām *(V. Bukovskis. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933., 421.lpp)*.

Līdz ar to izdevumi, kas saistīti ar brīdinājuma izskatīšanu neietilpst konkrētajā lietā atlīdzināmos tiesas izdevumos un prasītājas lūgums ir noraidāms.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam, atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93., 96., 97., 193., 194., 204.^{1}, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Intrum Latvia", reģistrācijas Nr. 40203088409, aizdevuma summas parādu 2836,82 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 1113,16 *euro* par laiku no 2016.gada 16.marta līdz 2017.gada 21.februārim, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 28,50 *euro* par laiku no 2016.gada 16.aprīļa līdz 2017.gada 21.februārim, līgumsodu 35,56 *euro*, likumiskos procentus 648,66 *euro* par laiku no 2017.gada 22.februāra līdz 2020.gada 14.decembrim, parāda atgūšanas izdevumus 17 *euro* un tiesas izdevumus 427,20 *euro*, kopā 5106,90 *euro* (pieci tūkstoši viens simts seši *euro*, 90 centi).

Samaksa veicama SIA „Intrum Latvia", AS „Luminor Bank" norēķinu kontā Nr. LV43RIKO0000081667899.

Atzīt SIA „Intrum Latvia", reģistrācijas Nr. 40203088409, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no pamatsummas parāda, par laiku pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei.

Noraidīt lūgumu par izdevumiem, kas radušies ar brīdinājuma izskatīšanu 5,44 *euro* piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2021.gada 21.septembra, Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā (Ogrē).

Tiesnese N. Zavadska